

UTMARKSAVDELINGEN FOR AKERSHUS OG ØSTFOLD

Storgt.55, 1870 Ørje

Tlf: 91396674 Fax: 69 81 11 82

Banknr.1050 05 11740

E-post: oystein.toverud@havass.skog.no

Rapportens tittel:

Utfisking av signalkreps Øymarksjøen 2014.

Rapport nr:

1

Dato:

2014.09.23

Forfatter:

Øystein Toverud

Oppdragsgiver:

Fylkesmannen i Østfold

Emneord:

Øymarksjøen, signalkreps, utfisking

Ekstrakt:

Utfiskingen ble utført med 2312 teinedøgn i 2014.

Årets fiske hadde hovedfokus på å fiske ut mest mulig signalkreps framfor å finne grensen for utbredelsen.

Det er fanget litt større fangster hva gjelder antall mens vekt per kreps er redusert.

Signalkrepsområdet har blitt litt større. Det var også i år utfordringer fordi vi ble utsatt for hærverk og tyveri. SNO og politiet tok imidlertid noen hytteiere på fersken.

Forord

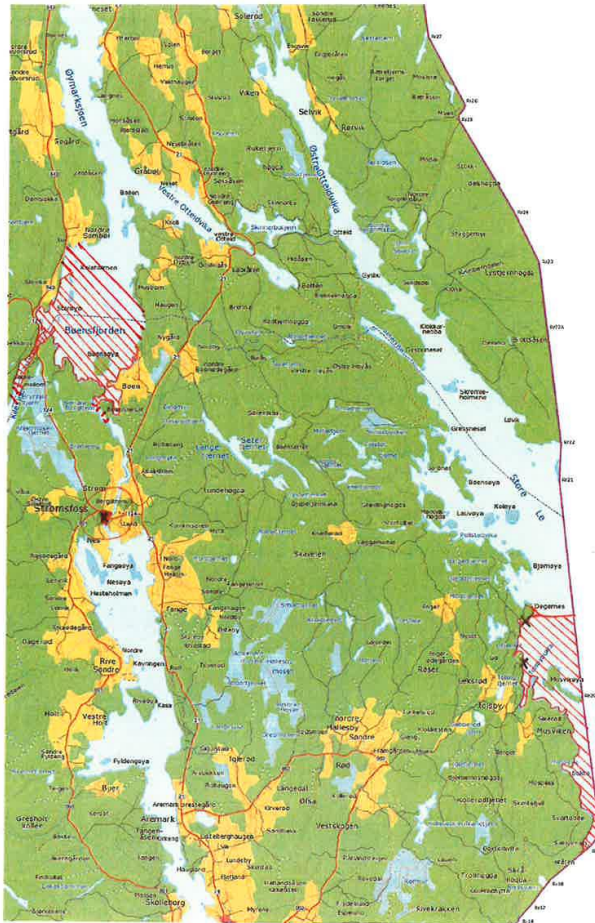
Som ett ledd i arbeidet med å ta vare på edelkrepsen foregår det et uttynningsfiske av signalkreps i Øymarksjøen. Fylkesmannen i Østfold har gitt oppdraget til Utmarksavdelingen for Akershus og Østfold. Uttynningsfiske i 2014 innebærer at det blir satt ut teiner i Øymarksjøen over noen uker.

Det praktiske arbeidet ble utført av Sveinar Lunde Soldal, Arne Sande. Dessuten deltok Pål Sindre Svae, Jørn Daltorp og Øystein Toverud fra UAØ. Båt er utlånt av Arne Sande. Øystein Toverud ved Utmarksavdelingen har ledet arbeidet og vært ansvarlig for informasjonen. Pål Sindre Svae, Jørn Daltorp og Øystein Toverud har skiftet på å lede selve fisket og oppbevart fangsten. Fangsten er levert Mattilsynet i Askim for kondemnering.

3.11.2014

Øystein Toverud

Utbredelse av signalkreps 2013

Figur 1: Utbredelsen av signalkreps i Østfold, vist med kart over Øymarksjøen, Aremarksjøen og Stora Lee.

Dagens kjente signalkrepsområder i tillegg til Øymarksjøen i Norge

a) Strømsfoss nedenfor kraftstasjonen i sjøen Ara

Bekreftet 13.9.2012. (ØT)

b) Store Le norsk side

- **Tolsby**, Her er det blitt tatt signalkreps i prøvefiske 2014
- **Lexrød**, Her er det blitt tatt signalkreps i prøvefiske 2014

UTMARKSAVDELINGEN FOR AKERSHUS OG ØSTFOLD

Fangst/innsats (teinedøgn) fordelt på de ulike soner (se kart, figur 2)

Tabell: totalt antall kreps og teiner

Årstall	Sone						
	1	2	3	4	5	6	7
2009	38/10	29/20	0/5	37/35	24/30	82/15	0/40
2010	1743/700	467/405	0	335/245	270/300	938/385	0
2011	2010/560	689/235	211/105	138/85	117/100	1124/220	570/385
2012	2504/643	832/265	97/95	202/90	128/160	863/325	271/298
2013	828/210	1050/340	333/210	433/135	336/190	849/205	1243/470
2014	843/195	996/180	633/140	703/166	397/131	399/150	937/445

8	9	10	11
0/10	0/30	0/20	0
0	0	0/110	0/40
328/220	14/130	1/90	0/15
253/190	62/85	7/25	5/25
915/415	183/105	60/60	68/75
967/390	217/130	280/165	261/210

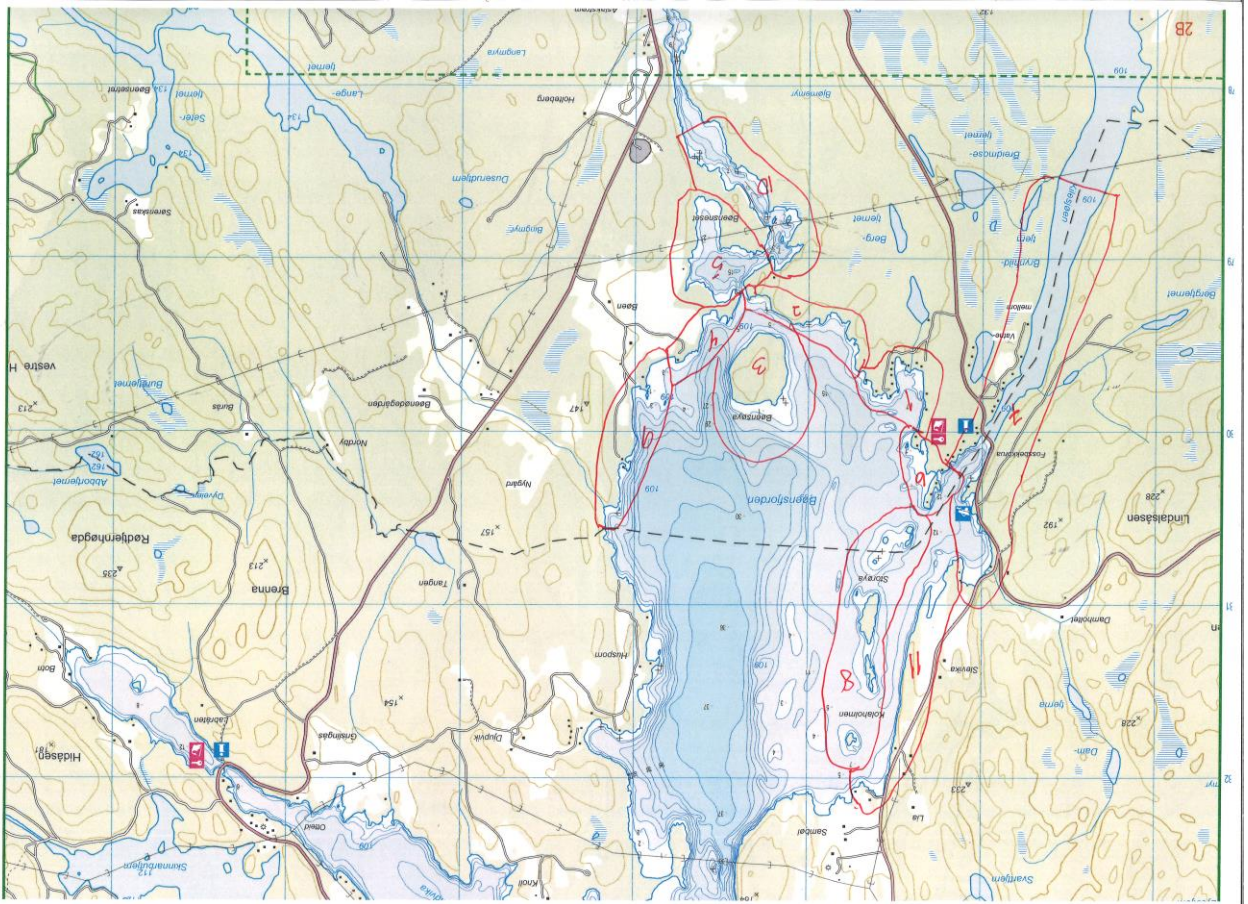
Tabell: Kreps per teine

Årstall	Sone						
	1	2	3	4	5	6	7
2009	38/10	29/20	0/5	37/35	24/30	82/15	0/40
2010	2,49	1,15	0	1,37	0,9	2,44	0
2011	3,58	2,93	2	1,62	1,17	5,1	1,48
2012	3,89	3,13	1,02	2,24	0,8	2,66	0,91
2013	3,94	3,09	1,59	3,21	1,76	4,14	2,64
2014	4,32	5,53	4,52	4,23	3,03	2,66	2,11

8	9	10	11
0/10	0/30	0/20	0,00
0,00	0,00	0/110	0/40
1,49	0,11	0,01	0/15
2,20	1,74	1	0,9
2,48	1,67	1,7	1,24

UTMARKSAVDELINGEN FOR AKERSHUS OG ØSTFOLD

Vi har delt inn området i soner og sett på utviklingen i hver sone. Kjerneområde for signalkrepsen er område 1 der vi fanger flest signalkreps.

Figur 2: Fordeling av soner i Øymarksjøen.

Kort om bakgrunn

Krepsepesten kom til Øymarksjøen i 1989, sannsynligvis fra Store Lee over Otteid. I 1995 ble det satt ut ny edelkreps i sjøen, delvis finansiert av grunneierne i sjøen. Alle grunneiere i området hvor det nå er signalkreps hadde investert betydelige av egen midler for å få ny edelkreps i området. I 2005 ble det oppdaget ny krepsepest i sjøen og i juli 2008 ble signalkreps oppdaget av Utmarksavdelingen for Akershus og Østfold. Et uttynningsfiske ble foreslått av Øymarksjøen fiskelag. Dette ble startet i 2010.

Resultater:

	teinedøgn	antall s.kreps	kreps/teine	vekt	vekt i gram per kreps	vekt i gram per teine
2010	2221	3845	1,73	134,57	41	60
2011	2061	5195	2,52	185,8	36	90
2012	2214	5227	2,36	176,52	34	80
2013	2415	6298	2,6	221,45	35	92
2014	2312	6633	2,87	219,5	33	95

Det ble benyttet litt mindre teinedøgn i 2014 enn 2013 fordi det var redusert bevilgning. Endringene i både antall signalkreps og utbredelse er minimale (se kart). Omregnet til dagsfangst per teine gir dette en liten økning i antall signalkreps fra 2013.

Vekten av totalfangsten er på samme nivå som 2013. Vekten i gram per teine har også blitt noe større samtidig som snittstørrelsen per kreps aldri har vært så lav som 2014.

Tallene må imidlertid gis noen kommentarer. Her er noen kommentarer fra tidligere år:

Utfiskingen startet i juni 2010.

Da fikk vi veldig lite kreps som sannsynligvis skyldes skallskifte. 2/3 av innsatsen skjedde i juni. Som vi ser av tabellen dro dette ned fangsten vesentlig.

Sammenligner vi fiske for 5 dager i august 2010 (91,7 kg og 2286 stk.) med de 5 beste dagene i 2011 (14.8. – 31.8.) 94 kg, 2504 stk er endringene veldig små.

For 2013 hadde vi store problemer med at teiner ble stjålet. Totalt forsvant det 150 teiner. Forholdet ble politianmeldt, men saken ble henlagt etter kort tid. Videre vet vi med sikkerhet ved et tilfelle at teinene hadde blitt tømt før vi ankom. Vi har også tidligere hatt utfordringer med disse forhold, men ikke i den skala som skjedde i 2013.

I 2014 ble også teiner stjålet. 17 bur er registrert stjålet. Videre ble fangsten tatt i noen bur. Dette kan ha påvirket fangstresultatet på noen strekninger, spesielt sone 6 og 7. Dette stoppet når SNO tok to hytteiere på fersken. Hærverk og tyveri var noe mindre i år enn tidligere år. Innsatsen kunne derfor i større grad gi resultater i form av flere teinedøgn.

Det foregår krepising av andre i området. Spesielt kom vi over flere teiner som ble satt ut av hytteeierne ved deres tomter. Et bur var glemt igjen i Strømselva i område 5. Dette var et av tidligere stjalne bur fra UAØ.

Figur 3: Endring i utbredelse av signalkreps i Øymarksjøen fra 2010 til 2012. Rød farge = utbredelse 2010, grønn farge = endring 2010 - 2011, svart farge = endring 2011 – 2012 og blå farge = endring 2012-2013.

2. Endring i utbredelse av signalkreps:

I kjerneområde ved hyttefeltet (område nr.1) blir det fanget mest kreps.

Endringene i utbredelse 2011 var som følger:

- A. Sydover i Strømselva er grensene ikke registrert endret.
 - B. Nordover på østsiden er grensene endret i luftlinje 750 meter
 - C. Sydover på vestsiden i Kilesjøen er endringen 1,3 km
 - D. Nordover på vestsiden er grensene endret 750 meter fra brua ved Fossebekk.
- Øyene er okkupert av signalkreps. Dette er ikke registrert tidligere.

For 2012 er utbredelsen endret mye mindre.

- A. Sydover i Strømselva er grensene endret med under 50 meter.
 - B. Nordover på østsiden er grensene endret under 100 meter
 - C. Sydover på vestsiden i Kilesjøen er ikke registrert endret
 - D. Nordover på vestsiden er grensene endret noe, ca 100 meter.
- Det er ikke registrert endring på øyene i sjøen.

For 2013 ble ikke benyttet så mye ressurser for å kartlegge kanten på utbredelsen, men isteden fokus på å få opp mest mulig signalkreps. Vi observerte likevel følgende:

- A. Sydover i Strømselva er grensene endret med under 100 meter.
- B. Nordover på østsiden er grensene endret ca 100 meter
- C. Sydover på vestsiden i Kilesjøen er grenset endret ca 100 meter
- D. Nordover på vestsiden er grensene endret noe, ca 100 meter.

Det er registrert endring på øyene i sjøen ved at den nordligste øya i Bøenfjorden på vestkanten nå har signalkreps.

For 2014 ble det registrert små endringer. I nord på begge sider er det store 0 områder før du igjen registrerte en kreps. Se kart.

Kommentarer:

Årsaken til denne ubetydelige endringen i utbredelse kan være innsatsen på utfiskingen. Vi merker stor forskjell på størrelsen på krepsen i område der vi tidligere har hatt stor innsats. Her er det svært små kreps og dermed er det lite aktuell som matkreps. Område 6, 2 og 1 har små kreps.

Vi merker at det er vanskelig å finne grensen for utbredelse da man kan ha 50 meter uten kreps hvor plutselig det er en kreps i teinene igjen. Men hovedutbredelse mener vi at vi kjenner.

3. Informasjon:

Informasjonsfolder er levert folk vi har truffet under krepsingen og som har vært interessert.

4. Oppsyn

Ved spørsmål om kontroll, henvendelse til SNO så følgende vært kontakt:

Jan-Erik Eggen
Statens naturoppsyn

Johan Stangspl. 3, 1776 Halden
Tlf. 69 18 81 60 fax 69 18 81 61 mob. +47 95 96 75 07

Tlf.9.7.2014. Orienterte om behov for oppsyn. Han skulle se på mulighet for oppsyn i uke 34 og Leif Karlsen fikk også tilsendt mail.

Det praktiske oppsynet i SNO har vært Øyvind Hermansen tlf 41915283, som var i området 26.8. fra til 27.8. 00.30. Øystein Toverud holdt kontroll et annet sted til ca kl.22.30. Vi registrerte to ulike båter som rekognoserte tidlig på kvelden men ikke noe skjedde mens vi var der ut over dette.

Det ble ikke registrert noe ulovligheter så lenge vi var der. men likevel ble det tatt 10 bur ved fylkesveien etter at vi reiste.

Da hadde vi erfart at 7 bur var stjålet 25.8.

26.8 ble 20 bur tømt.

27.8. ble det stjålet 10 teiner like ved fylkesveien.

Nytt oppsyn er planlagt torsdag 28.8.

Da ble 2 hytteiere tatt på fersken av oppsynet. Politiet ble varslet og kom raskt. Rapport er levert fra Øyvind Hermansen. Informasjon, rapport fra fisket i 2013 og rapport fra Hermansen er levert fra UAØ til politiet 29.8.

Fiskeforvalter Leif Karlsen sjekket med politiet ut om det var opprettet sak på dette.

I mail 1.9. fra POLITIET V/ Freddy Andersen, miljøkoordinator, tlf. 95296813
«Politipatruljen har opprettet sak på forholdet, sak nr 13021354. Det skal dermed ikke være nødvendig med anmeldelse fra dere. Saken beror på Marker og Rømskog lensmannskontor. Det kan hende at vi på øko/miljøavdelingen vil overta saken.»

Hjemmelsgrunnlaget for anmeldelse:

I følge Ingjerd Lassen, Senorrådgiver, Mattilsynet, RK for Oslo, Akershus og Østfold, Tilsynsseksjonen

«Når det gjelder hjemmelsgrunnlaget for oppfølging ligger dette i Mattilsynets forskrift Forskrift om sone for å bekjempe A-sykdommen krepsepest i Haldenvassdraget, vassdragssystem 001 A-E, Marker, Aremark og Halden kommuner, Østfold.

Jf. § 9 i forskriften er overtredelse av bestemmelsene straffbart etter Matloven § 28. «

Det er diskutert med fiskeforvalter Leif Karlsen om anmeldelse og hvem som bør gjøre foreta anmeldelse i tlfon 29.8.

5. Destruksjonen

Signalkrepsen ble kokt straks etter at teinene var tømt. Etter koking ble krepsen frosset og oppbevart i fryser. All kreps ble levert frosset hos Mattilsynet i Askim, totalt ble det levert kreps 3 ganger.

6. Evaluering:

Hvordan skal vi arbeide med signalkrepsen i framtiden?

Det er helt nødvendig å finne langsiktige løsninger på hvordan høstingen av kreps skal skje. I dag rår ulovlige krepsing i området. Dette vil bre seg hvis ikke noe gjøres. Jeg mener at grunneiere med krepsrett bør få kreps på sitt areal. Dette må man finne løsninger på for 2015.

Åpne opp for krepsefiske etter signalkreps for eiendommer med krepsrett

Forslag: Grunneieren får anledning til å kreps på sitt land under visse forutsetninger.

Forutsetningene kan være:

- Grunneier må søke om å få kreps på sin eiendom
- Det er kun grunneieren som kan kreps. Den kan ikke leies bort.
- Grunneieren skal få et krepsekort der tillatelse til krepsing gis.
- I forbindelse med dette kortet forplikter grunneieren seg til å
 - avgi rapport med vekt på fangst etter endt sesong
 - Delta på informasjonsmøte før krepsing.
 - Tema skal være:
 - Kunnskap om signalkreps
 - Unngå videre spredning av signalkreps
 - Behandling av fangst
 - Forvaltning av bestand for å redusere interessen for å spre signalkreps, spesielt med fokus på å sette tilbake små kreps.

Fangsten som grunneier tar opp kan selges.

Vurdering:

Kontrollen med tyvkrepsing vil bli god. Grunneiere som bor i området vil enkelt holde kontroll på sin grunn. De vil ta vare på egne resurser.

Ulempen med å gjøre signalkrepsfisket legalt kan være at det er fare for spredning av signalkreps til nye områder. Det blir en ”bifangst” med små kreps i fangstene. Denne kan brukes til ulovlig utsetting. Imidlertid mener jeg faren med nåværende løsning med en del ulovlig fiske er mye farligere.

Det er derfor viktig med informasjon til de aktuelle grunneierne at små kreps er viktig for å få mer og større kreps neste sesong og dermed et mer attraktivt fiske.

Dette bør forankres skikkelig blant aktuelle grunneiere.

Hvilke lokaliteter bør åpnes for krepsefiske etter signalkreps?

- Øymarksjøen
- Store Le, norsk side.
 - På svensk side er det åpnet for krepsefiske.

Forslag: Legalt fiske må vurderes. Hva er konsekvensene? Bør vi snakke med svenskene om deres erfaringer?

C. Hva med de nye lokalitetene?

a) Ara

Her er det stor sannsynlighet for at signalkreps er satt ut av mennesker. Dette området er nedstrøms nåværende lokalitet i Øymarksjøen, (Strømsfoss) men mange kilometer fra siste registrerte fangststed.

Vurdering:

Området er spesielt farlig for spredning av signalkreps til nye lokaliteter fordi dette er et offentlig område. Det er tilgjengelig fiske blant alle.

Forslag for 2015 i Strømsfoss: Krepsefiske åpnes ikke i 2015.

a) Andre nye lokaliteter

Man må forvente utbredelse nedstrøms Ara i Haldenvassdraget. Det går rykte om ulovlig utsetting nedstrøms Tordivelen.(I Aspern)

3.11.2014.

Øystein Toverud

1. Resultater

Under følger resultat fra 2010-2013.

Oversikt over fangst fordelt pr natt. juni og september 2010

Dato	Utsett dato	satt dag	antall teiner	totalt antall kreps	kreps/teine	kg kreps	snittlengde
20-21	20.06.2010	søndag	150	215	1,43	5,9	89,3
21-22	21.06.2010	mandag	150	283	1,89	7	
22-23	22.06.2010	tirsdag	150	49	0,33	1,7	
23-24	23.06.2010	onsdag	150	6	0,04	0,25	
24-25	24.06.2010	torsdag	150	43	0,29	1,42	97,4
27-28	27.06.2010	søndag	150	337	2,25	8,6	89,3
28-29	28.06.2010	mandag	150	176	1,17	4,6	
29-30	29.06.2010	tirsdag	150	83	0,55	3	
30.06. - 1.7	30.06.2010	onsdag	150	145	0,97	4,8	97,2
1.7.-2.7.	01.07.2010	torsdag	150	222	1,48	5,6	
29.8.-30.8.	29.08.2010	søndag	150	635	4,23	23,7	
30.8.-31.8.	30.08.2010	mandag	145	617	4,26	24,5	
31.8.-1.9.	31.08.2010	tirsdag	142	385	2,71	16	
1.9.-2.9.	01.09.2010	onsdag	142	211	1,49	8,5	
2.9.-3.9.	02.09.2010	torsdag	142	438	3,08	19	
Sum			2221	3845	1,73	134,57	

UTMARKSAVDELINGEN FOR AKERSHUS OG ØSTFOLD

Oversikt over fangst fordelt pr natt. august og september 2011							
Dato	Utsett dato	satt dag	antall teiner	totalt antall kreps	kreps/teine	kg kreps	snittlengde
7-8.aug	07.08.2011	Søndag	135	597	4,42	16,3	
8-9.aug	08.08.2011	mandag	145	467	3,22	15,5	
9-10.aug	09.08.2011	Tirsdag	150	229	1,53	10,5	
10-11.aug	10.08.2011	Onsdag	146	315	2,16	13	
11-12.aug	11.08.2011	Torsdag	145	246	1,70	8	
14-15.aug	14.08.2011	Søndag	146	450	3,08	22	
28-29.aug	28.08.2011	Søndag	150	352	2,35	16	
29-30.aug	29.08.2011	Mandag	149	750	5,03	26	
30-31.aug	30.08.2011	Tirsdag	150	457	3,05	15	
31.8-1.9	31.08.2011	Onsdag	150	495	3,30	15	
1-2.sept	01.09.2011	Torsdag	150	414	2,76	13,5	
5-6.sept	05.09.2011	Mandag	145	126	0,87	4,5	
6-7.sept	06.09.2011	Tirsdag	150	49	0,33	3	
7-8.sept	07.09.2011	Onsdag	150	247	1,65	7,5	
Sum			2061	5194	2,53	185,80	

UTMARKSAVDELINGEN FOR AKERSHUS OG ØSTFOLD

Oversikt over fangst fordelt pr natt. august og september 2012							
Dato	Utsett dato	satt dag	antall teiner	totalt antall kreps	kreps/teine	kg kreps	snittlengde
12-13.8	12.08.2012	Søndag	140	467	3,27	16,5	
13-14.8.	13.08.2012	mandag	145	98	0,68	6,3	
14-15.8	14.08.2012	Tirsdag	150	216	1,44	7,37	
15 - 16.8	15.08.2012	Onsdag	145	367	2,53	14	
16 - 17.8	16.08.2012	Torsdag	150	132	0,88	5,1	
19- 20.8	19.08.2012	Søndag	148	139	0,94	5,5	
20 - 21.8	20.08.2012	Mandag	147	642	4,37	20,05	
21-22.8	21.08.2012	Tirsdag	146	708	4,85	19,9	
22-23.8	22.08.2012	Onsdag	148	346	2,34	12,15	
23-24.8	23.08.2012	Torsdag	150	77	0,51	2,85	
26-27.8	26.08.2012	Søndag	150	425	2,83	15,2	
27-28.8	27.08.2012	Mandag	145	369	2,54	13,7	
28-29.8	28.08.2012	Tirsdag	150	555	3,70	15,95	
29-30.8	29.08.2012	Onsdag	150	460	3,07	12,95	
30-31.8	30.08.2012	Torsdag	150	226	1,51	9	
Sum			2214	5227	2,36	176,52	

UTMARKSAVDELINGEN FOR AKERSHUS OG ØSTFOLD

Oversikt over fangst fordelt pr natt. august 12.8. – 5.9. 2013							
Dato	Utsett dato	satt dag	antall teiner	totalt antall kreps	kreps/teine	kg kreps	snittlengde
12-13.8	12.08.2013	mandag	145	589	4,06	19,45	
13.-14.8.	13.08.2013	tirsdag	200	439	2,20	14,1	
14-15.8.	14.08.2013	onsdag	170	412	2,42	12,4	
15.- 16.8.	15.08.2013	torsdag	170	154	0,91	7,8	
18.-19.8.	18.08.2013	søndag	175	746	4,26	27,2	
19.-20.8.	19.08.2013	mandag	160	480	3,00	17	
20.-21.8.	20.08.2013	tirsdag	75	204	2,72	9,1	
21.-22.8.	21.08.2013	onsdag	75	337	4,49	13,2	
22. - 23.8.	22.08.2013	torsdag	125	526	4,21	15,4	
25. - 26.8.	25.08.2013	søndag	120	407	3,39	13,3	
26. - 27.8.	26.08.2013	mandag	125	209	1,67	8,7	
27. - 28.8.	27.08.2013	tirsdag	125	200	1,60	7,2	
28. - 29.8.	28.08.2013	onsdag	125	114	0,91	4,4	
29. - 30.8.	29.08.2013	torsdag	125	157	1,26	6,5	
1.-2.9	01.09.2013	søndag	125	361	2,89	12,1	
2.-3.9	02.09.2013	mandag	125	200	1,60	9	
3.-4.9	03.09.2013	tirsdag	125	285	2,28	10,3	
4.-5.9	04.09.2013	onsdag	125	478	3,82	14,3	
Sum			2415	6298	2,65	221,45	

UTMARKSAVDELINGEN FOR AKERSHUS OG ØSTFOLD

Oversikt over fangst fordelt pr natt. august 17.8. – 2.9. 2014							
Dato	Utsett dato	satt dag	antall teiner	totalt antall kreps	kreps/teine	kg kreps	Snittlengde
17-18.8	17.08.2014	søndag	151	335	2,22	17,5	
18.8-19.8.	18.08.2014	mandag	171	601	3,51	17,8	
19.8.-20.8.	19.08.2014	tirsdag	203	699	3,44	26,5	
20.8.- 21.8.	20.08.2014	onsdag	204	970	4,75	30,1	
21.8.-22.8.	21.08.2014	torsdag	210	632	3,00	17,7	
24.8.-25.8.	24.08.2014	søndag	210	262	1,25	8,3	
25.8.-26.8.	25.08.2014	mandag	200	387	1,94	11,0	
26.8.-27.8.	26.08.2014	tirsdag	183	793	4,33	25,2	
27.8.- 28.8.	27.08.2014	onsdag	200	531	2,66	18,7	
28.8.- 29.8.	28.08.2014	torsdag	200	737	3,69	19,9	
31.8.- 1.9.	31.08.2014	søndag	190	250	1,32	11	
1.9. -2.9.	1.9.2014	mandag	190	436	2,30	15,8	
Sum			2312	6633	2,87	219,5	

